Authorized by — Lizenz — Izdošanas atļauja: ICD-OMBG :: Atbildīgais redaktors — Editor in-Chief: Kārlis Rabācs, vietnieks: Aleksandrs Liepa, redakcijas sekretārs: Maksis Cuiltis; redaktori: Andrējs Rudzis (Minchenē), Harijs Mindenbergs (Eslingenē), Arnolds Šmits (sports), Zigurds Bārda (tehniskais iekārtojums)

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 8 (15)
Piektdien, 1947. g. 31. I.
Iznāk otrdienās un piektdienās :: Izdevējs: Bavārijas apgabala latviešu komitejas uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa :: Redakcija: Günzburg/D., Bürgerm. te: - Landmann - Pl. 7, t 92 :: Printed by Schwäb. Volksblatt, Günzburg/Don., Bürgerm. - Landmann-Pl. 7:: Metiens - Circulation: 4000

Armija PĀRTRAUC UNRRAs PĀRBAUDES

Frankfurtē, 26. janvārī — Armijas vadība vakar paziņoja, ka uzdevusi UNRRAs vienībām pārtraukt jauna veida pārbaužu programmu, kas bija satraukusi tūkstošiem DP amerikāņu okupācijas joslā tāpēc, ka tie to uzskatija par „politisku."

USFET „G5" nodaļas izpildvirsnieks DP jautājumos Aleksis Skvadrili (Alex Squadrilli) izteicās, ka „visi DP zināmā mērā uztraucas," kad saņem aptauju lapas par viņu politiskām attiecībām un pagātni.

Armijai iesniegtās petīcijas un pieprasījumi no dažādām nometnēm ASV joslā noveda pie tā, ka UNRRAs direktors atsaucis aptauju, kas īstenībā bija domāta, lai iegūtu ziņas eventuālai repatriācijai vai pārvietošanas akcijai.

DP baidījās no tā, ka aptaujā prasītās ziņas pret viņiem varētu izmantot to valstu valdības, kuras tie vairs nevēlas dzīvot.

Kādā protesta vēstulē, ko parakstījuši gandrīz 5000 Hochfeldas Baltiešu nometnes iemītnieki Augsburgā, prasīts, lai armijā izmeklē uzsākto akciju „tāpēc, ka UNRRA kā starptautiska palīdzības organizācija tr likvidācijas stāvoklī un tai nav tiesību izdarīt politiskas pārbaudes."

Skvadrils izteicās, ka „DP sāk uzskatīt UNRRU drīzāk par politisku, nekā par starptautisku palīdzības organizāciju."

„The Stars and Stripes"

Elionora Ruzvelte

ievēlēta par cilvēku tiesību komisijas priekšsēdētāju

IEROSINĀTS BEZPAŠNIEKU ZEMI VĀCIJĀ NODOT DP

UN komisija cilvēku tiesību jautājumiem pirmā sēdē par savu priekšsēdētāju ievēlējusi Elionoru Ruzvelti. UN ģenerālsekretāra vietnieks Henrijs Lauers (Laugher) īsā uzrunā norādīja, ka tieši šai komisijai, kuras uzdevums ir rūpēties par cilvēku tiesību nodrošināšanu visā pasaulē, piešķirts viens no svarīgākiem uzdevumiem UN darbā par labāku pasaules nākotni.

Dienu pirms tam Ruzvelte, Klīvlendes auto strādniekus uzrunājot, starp citu, atgādinājusi Eiropas DP. Viņa stāstīja par savu pēdējo ceļojumu Eiropā un teica, ka apmeklējums DP nometnēs pierādījis viņai, cik nesalaužams ir cilvēka gars. Pasaulē esot apm. miljons pārvietotu personu, un Eiropa vien nevarot tos visus uzturēt.

ASV tieslietu ministrs Toms Klerks (Clark) Vašingtonā preses pārstāvjiem paskaidrojis, ka amerikāņu valdības ierēdņi pašlaik pārbaudot priekšlikumu bezpašnieku zemes un citus pamestus īpašumus ASV joslā Vācijā nodot pārvietotām personām. Klerks nav gribējis teikt, kas šo priekšlikumu ierosinājis. Viņš piebildis, ka amerikāņu joslā esot ļoti daudz tādu īpašumu.

Austrijas valdības pārstāvis ārlietu ministru vietnieku konferencē Londonā runājis arī par DP jautājumu Austrijā. Austrijā pašlaik esot vairāk kā pusmiljons pārvietotu personu, to vidū 71.000 vāciešu, 285.000 vāciešu no Balkānu valstīm, 46.000 dienvidslavu un 22.000 ungāru. Daudzi no tiem esot vācu okupācijas laikā Balkānos ar tiem sadarbojušies un aizbēguši Austrijā kopā ar vācu karaspēku. Austrija gribot no visiem DP pēc iespējas drīz atbrīvoties, jo draudot briesmas, ka viņu palikšana Austrijā varētu paslikt ināt tās attiecības ar kaimiņvalstīm. Austrija jau vairākkārt nesekmīgi esot lūgusi sabiedroto kontrolpadomi palīdzēt šo jautājumu atrisināt. Tāpēc tā tagad cerot, ka šo jautājumu reizē ar Austrijas miera līgumu pārrunāšot ārlietu ministru vietnieku konferencē Londonā.

Parīzē paziņots, ka visiem uz ārzemēm emigrējušiem spāniešiem apsolīta politiska amnestija, ja tie atgriezīsies dzimtenē.

AP ziņo no Romas, ka tuvākās dienās parakstīs līgumu par 200.000 itaļu strādnieku emigrāciju uz Franciju. Itālijas valdība uzņēmusies strādnieku rekrūtēšanu un transportu līdz Turinai, kur tos pārņems franču komisija. Vispirms pārbaudīs emigrantu veselību, tad tos sadalīs pēc arodu prasmes. Visvairāk vēlami metallstrādnieki, tekstilrūpniecības speciālisti, mūrnieki un raktuvju strādnieki. Nolīgts, ka itaļu strādniekiem atļaus daļu no peļņas sūtīt savām ģimenēm Itālijā, bet ne vairāk par 40 proc. Vēlāk, kad strādnieki būs Francijā iekārtojušies, tiem atļaus vest uz turieni arī ģimenes.

DENA

Latvijas sūtnis pārceļas uz Braziliju

Pēc „LatviešuBalssAustrijā" ziņām, Latvijas sūtnis Dienvidamerikā Dr. P. Oliņš 27. decembrī pēc Argentīnas valdības noteikuma, kas pārtrauc Latvijas sūtniecības darbību Argentīnā, no Buenos Airesas devies uz Braziliju, kur ir lielākas iespējas strādāt Latvijas labā. Brazilijas galvas pilsētā Rio de Žaneiro jau kopš vairākiem gadiem pastāvīgi uzturas arī sūtniecības sekretārs V. Tomsons. Kā zināms, visā Dienvidamerikā ir tikai viena Latvijas sūtniecība un tās miteklis līdz šim bija Buenos Airesā. Lietuvas sūtnis Dr. Gražinis no Argentīnas pārvietojies uz Urugvajas galvas pilsētu Montevideo.

Latviešu kolonisti Brazilijā, īpaši Sao Paulo pilsētā un apkārtnē atsaucīgi sākuši vākt ziedojumus tautiešiem Eiropā. Ziedojumu vākšanu noorganizējušas divas organizācijas — Sarkanā Krusta Latviešu Palīdzības komiteja un Latviešu palīdzības komiteja. Par savāktiem līdzekļiem iegādātas drēbes, kas nosūtītas mūsu sūtnim Londonā K. Zariņam tālākai nogādāšanai uz Vāciju.

Vācijā atkal darbojoties nacionālsociālisti

FRANCIJAS PLĀNS VĀCIJAS PĀRVĒRŠANAI PAR VALSTU APVIENĪBU

Starptautiskā komiteja Eiropas jautājumu pētīšanai, kurā kopā ar citiem ievērojamiem Anglijas, Francijas, Beļģijas, Dānijas un Holandes valstsvīriem darbojas arī lords Vanzitards un Erio, pagājušā svētdienā publicējusi ziņojumu par Vāciju, kurā konstatēts, ka „Vācijā ar varas iegūšanu demokratiskās iestādēs klusībā no jauna tiekšanai uz augšu organizējas nacionālsociālistu partija." Ziņojums piesūtīts visu sabiedroto valstu valdībām.

Ziņojumā teikts, ka Vācijā pastāv nacionālsociālistu organizāciju tīkls, kas ar katru mēnesi kļūst iespaidīgāks. Lai uzturētu vācu saimniecību, okupācijas spēki bijuši spiesti atstāt savos posteņos vairākus nacionālsociālistu darbiniekus. Šo apstākli vācieši nav vis iztulkojuši par labvēlību viņiem, bet gan par okupācijas spēku vājuma pazīmi. Pamatojoties uz pašu vāciešu pieredzi ar pretestības spēkiem zemēs, ko tie kara laikā bija okupējuši, nacionālsociālisti vairās darboties atklāti, bet pagaidām ierobežojas ar pasīvu pretestību. Viņu pirmais mērķis ir arvien pastiprināt grūtības rūpniecībā un lauksaimniecībā, lai tādējādi pamudinātu sabiedrotos vēl lielākā mērā nodot varu pašu vāciešu rokās. Lai gan vācieši 12 Hitlera režīma gados nav spējuši radīt kaut cik iedarbīgu pretestības kustību, tagad tie pierādījuši, ka spēj organizēties pretestībai īsā laikā.

Pēc komitejas ziņojuma darbojas četras galvenās nacionālsociālistu organizācijas: „pelēkie krekli," ko vada nesen no internēto nometnes atbrīvotais Veichhardts, „melnkrekli," kāda trešā grupa, kuras mērķis ir radīt nacionālsociālistisku valsti Dienvidāfrikā, un „brāļu apvienība," kas uzskata sevi par slepenu armiju, kuras locekļiem ir pienākums par savu organizāciju klusēt. Visu nacionālsociālistu mērķis esot panākt vispirms pilnīgu saimniecisku un tikai tad politisku neatkarību. Tai pašā laikā viņi vēlēsies, lai Berlīnē rastos pēc iespējas stipra centrālā Vācijas valdība. Par lojālu sūtīs četrus pārstāvjus, kurus saziņā ar vietējo parlamentu izraudzītu atsevišķo valstu valdības. Kopīgai apvienības valdībai būtu tikai piecas ministrijas — ārlietu, pārtikas, transporta, pasta — telegrafa un finanču.

Katrai atsevišķai vācu valstij pēc franču plāna būtu sava satversme un pilnīga patstāvība audzināšanas, kultūras, tieslietu, policijas un tautas veselības jautājumos. Atsevišķo valstu saimniecības ministri kopā veidotu padomdevēju komisiju, kas sadarbotos ar sabiedroto kontrolkomisiju.

Francijas ārlietu ministrija paziņojusi, ka šo plānu Vācijas izveidošanai par valstu apvienību atbalsta visas franču partijas, ieskaitot komūnistus un konservātīvos. Francija aizstāvēšot šo plānu arī ārlietu ministru konferencē Maskavā.

DENA, NYHT

JAUNAS GRŪTĪBAS Tuvajos austrumos

Padomju prese no jauna apsūdz Turciju un līdz ar to arī Angliju, kas atbalstot pret Krieviju vērstus politiskus gājienus Tuvajos austrumos. Pēc visām pazīmēm spriežot, konferencei, kas Londonā grib izšķirt sasāpējušo Palestīnas jautājumu, ļoti maz izredžu uz reāliem panākumiem. Anglijas sarunas ar Ēģipti nonākušas pilnīgā strupceļā un Ēģipte nolēmusi lūgt Drošības padomi izspriest, kā kārtojamas viņas attiecības ar Angliju. — Tāda pavisam īsi izteikta ir 1947. g. pirmā mēneša bilance Tuvajos austrumos. Piebilstams vēl, ka šai laikā bijusi vērojama atklāta lielākās arabu valsts Saudi Arabijas tuvināšanās ASV,

„Izvestija" ievadrakstā pārmet Turcijai draudzības līgumu, ko tā noslēgusi ar Transjordānu. Tā esot daļa no angļu imperiālistu izdomātā plāna radīt „austrumu bloku," lai apvienotu Tuvo austrumu valstis un arī Iranu un Afganistanu Turcijas vadībā.

„Pravda" bez tam vēl pārmet Turcijai, ka tā Bulgārijas robežas tuvumā esot novietojusi miljonu karavīru, un turku prese apgalvojot, ka pašai Turcijai un citiem draudot briesmas no slavu valstu bloka Krievijas vadībā. „Pravda" jautā, kāpēc turki tā rīkojoties.

Amerikāņu laikraksts „Baltimore Sun" atbild „Pravdai" turku vietā. Laikraksts piekrīt, ka 65 proc. no Turcijas budžeta aizņemot izdevumi aizsardzībai. Bet iemesli esot šādi: 1) Jau sākot ar 1945. g. Balkānu valstu komūnistiskā prese sākusi kampaņu par prasību atdot Turcijas Eiropas daļu Bulgārijai un Grieķijai. 2) Krievija uzsākusi diplomātisku spiedienu, lai iegūtu tiesības piedalīties Dardanelu kontrolē. 3) Tai pašā laikā krievi pieprasījuši sev Turcijas austrumu provinces Karsu un Ardahanu, un kurdi, kas dzīvo Krievijas pierobežā, sākuši rīkot nemierus, ko tie jau kopš 18. g. s. darījuši ikreiz, kad Krievija ievadījusi spiedienu pret Turciju.

ANGĻU UN ĒĢIPTIEŠU SARUNAS

Svarīgākais nesaprašanās iemesls ir abu valstu dažādie uzskati par Sudānas jautājumu. Ēģiptieši grib, lai šo lielo zemi Nīlas augšgalā pievieno Ēģiptei, bet angļi noteikti pastāv uz to, ka Sudānas jautājums apskatāms atsevišķi, ka tai pagaidām jāpaliek angļu virsuzraudzībā, lai tad sudānieši pēc kāda laika paši varētu lemt par savu likteni un patstāvību. Ēģiptieši pārmet angļiem, ka tie par katru cenu gribot noturēties Sudānā, no kurienes stipra vara vienmēr varot stratēģiski pārvaldīt Ēģipti. Sudānas mahdijs atbalstot angļu priekšlikumu tikai savtīgās interesēs. Bez tam vēl ēģiptieši uzskata, ka angļu karaspēks no Ēģiptes izvācams daudz ātrāk, nekā to grib angļi.

Daļu angļu karaspēka, kas pakāpeniski atstāj Ēģipti, pārvieto uz nemieru un terrora piemeklēto Palestīnu. Angļu karavīru skaits tur pārsniedzot 100.000.

Tai pašā laikā angļi, arabi un žīdi ir vienis prātis tikai vienā jautājumā: Palestīnas jautājums jāatrisina pēc iespējas drīz, un atrisinājumam jābūt galīgam. Angļu valdība apsver plānu dalīt Palestīnu neatkarīgā arabu un neatkarīgā žīdu valstī ar dažām „neitrālām" joslām angļu pārraudzībā. Žīdi par to negrib dzirdēt un prasa visu Palestīnu sev. Arabi paziņojuši, ka piekritīs vienīgi neatkarīgai Palestīnas arabu valstij, kur žīdi būtu minoritāte. Palestīnas arabu partijas prezidents Huseini deklarējis, ka „ja radīs žīdu valsti, arabi tai pieteiks karu." Pēc ierašanās Londonā uz Palestīnas konferenci, viņš vēl piebildis, ka arabi esot sagatavojušies nodot Palestīnas jautājumu Drošības padomei.

Palestīnas arabu prasības atbalsta arī visu citu valstu arabi. Pirms izbraukšanas uz Londonu arabu valstu delegāti apspriedušies ar kādreizējo Jeruzalemes lielmuftiju, Indijas musulmaņu līgas līderis Pandits Neru paziņojis, ka atbalsta arabu prasības, bet Sīrijas parlaments nosūtījis Palestīnas arabiem 114.000 angļu mārciņu lielu naudas pabalstu.

ASV UN SAUDI ARABIJA

Janvāra vidū ASV ieradies Saudi Arabijas valdnieka Ibn Sauda dēls un troņmantnieks Amirs Sauds. Viņa svarīgākais uzdevums gan esot apspriesties par Saudi Arabijas naftas izmantošanu, bet viņš apmeklējis arī prezidentu Trumenu un uzdāvinājis tam zobenu un ar zeltu un dārgakmeņiem rotātu dunci. Trumens viņam savukārt dāvinājis pašrocīgi parakstītu foto. Troņmantnieks ieradies tieši tai laikā, kad ASV apspriedušas franču protestu pret jauniem amerikāņu naftas līgumiem ar Saudi Arabiju, kas runājot pretim 1928. g. nolīgumam amerikāņu un franču naftas sabiedrību starpā.

Pats karalis Ibn Sauds pag. nedēļā apmeklējis naftas rafinēšanas fabrikas viņa zemē, kur amerikāņu firmas jau ieguldījušas vairāk kā 200 mil. dolaru. Sešās lidmašīnās, ko vadījuši amerikāņu piloti un pilotu palīgi — arabi, ieradies karalis un 13 no viņa 30 dēliem. Viņš aizbraucis arī uz jauno darbinieku pilsētu, kas uzcelta tuksnesī un bijis ar redzēto ļoti apmierināts, bet tomēr noraidījis priekšlikumu pārnakšņot gluži jaunā mājā ar mīkstām gultām un automatisku temperatūras regulēšanas ierīci. Viņam gan patīkot amerikāņu namu izskats un stabilitāte, bet tajos pēc viņa domām neesot pietiekami daudz svaiga gaisa. Un ko lai darot, ja otrā stāvā izceļas uguns? Ibns Sauds izteicies: „Ruzvelts bija lielākais vīrs, ko jebkad esmu saticis, un mans labākais draugs. Trūmens ir smalks vīrs, bet viņam slikti padomdevēji." Arī personīgo lidmašīnu arabu karalim dāvinājis Ruzvelts. Viņš savu mūžu neesot ēdis tik labas pusdienas, kā uz kuģa, kur viņš kara laikā apciemojis Ruzveltu.

Kairā paziņots, ka angļi vienojušies ar Saudi Arabiju par arabu valsts karaspēka apmācīšanu. Saudi Arabijas kaimiņvalsts Jemene tuvākā laikā sagaida pie sevis plašu krievu misiju, kuras svarīgākais uzdevums būšot izmeklēt Jemenes minerālu bagātības.

DENA, NYHT, Daily Mail.

Izjaukts sīkzemnieku vairākums Ungārijas parlamentā

„New York Herald Tribune" ziņo, ka Ungārijas parlaments nolēmis atcelt deputātu neaizkaramības tiesības astoņiem sīkzemnieku partijas deputātiem, kas apvainoti par sazvērestību pret republiku, un tādējādi radījis stāvokli, kas ļauj legālā kārtā izjaukt sīkzemnieku skaitlisko vairākumu parlamentā. Lai gan visi astoņi deputāti bija izteikuši vēlēšanos personīgi attaisnoties parlamenta priekšā, tikai vienam no tiem atļāva atcelt mājas arestu. Viņš ieradās parlamentā, bet viņam neatļāva runāt. Tiklīdz viņš atstāja parlamenta ēku, detektīvi viņam atkal sekoja.

Laikraksts ziņo, ka šī komūnistu ierosinātā akcija pret deputātiem tik lielā mērā satraukusi sīkzemnieku partiju, ka varot sagaidīt tās sašķelšanos frakcijās. Vienīgais, kas parlamentā runājis pret priekšlikumu atņemt deputātiem neaizkaramības tiesības, bijis to sīkzemnieku grupas līderis, kas tagad dēvē sevi par liberāļiem, un apvienojušies īpašā grupā pēc tam, kad divdesmit deputātus pagājušā gadā izslēdza, pamatojoties uz komūnistu apvainojumu, ka tie nodarbojas ar pret valdību vērstu obstrukciju. Neraugoties uz skaļiem kreisā spārna protestiem, pieminētais līderis pateicis, ka komūnistu un sociālistu vadītāji provincē atklāti lielījušies, ka vēl pirms miera līguma parakstīšanas un krievu armijas aiziešanas tie paspēšot sagrābt visu varu savās rokās. Sīkzemnieku partijas augstākie vadītāji, to vidū premjērs Nagijs, uz šo parlamenta sēdi nebija ieradušies, ko viņu pašu partijas laudis tiem rūgti pārmet.

NYHT

ZĪMĪGI PRIEKŠLIKUMI

Labi informētas aprindas Stokholmā pēc Reutera ziņām apgalvo, ka padomju pārstāvji, kas ieradušies Helsinkos uz krievu - somu sarunām par vācu īpašumu izmantošanu Somijā, izteikuši priekšlikumu, ka Padomju Savienība varētu piedalīties Somijas valsts uzņēmumos. Oficiāls somu valdības pārstāvis paskaidrojis, ka sarunas starp krievu pārstāvjiem un somu saimniecības komisiju norit sekmīgi, bet piemīnēto Stokholmas ziņu atsaucis. Viņš izteicies, ka „krievi tikai zināmā mērā par šo jautājumu informējušies." Somi esot iesnieguši pretpriekšlikumu, kas tomēr vispirms būtu jāapstiprina parlamentā.

DENA

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER
Nr. 8 (15) 1947. g. 31. janvārī

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas pav katrā ziņā arī redakcijas domas.

MIERA ILGAS

Iztirzājot starptautisko stāvokli un pašreizējo politisko konstellāciju, pasaules presē jo bieži **lasāmi vērtējumi, kas pašreizējo situāciju, pusotra gada pēc kara darbības izbeigšanās, salīdzina ar stāvokli 1938. vai 1939. gadā. Šie salīdzinājumi saprotami tādā nozīmē, ka pašreiz starptautiskās attiecības it kā slēptos ne mazāk konfliktu dīgļu un ne mazāk sprieguma pretešķību izraisīšanai kā 1938. vai 1939. gadā. Šos secinājumus tveram arī mēs un, tos izlasījuši, satricināti sev jautājam: vai tiešām Eiropa, kur ista miera nemaz vēl nav, jau atkal atrodas katastrofas priekšvakarā? Bet ja tā, vai tad arī mums no šiem apsvērumiem nav jātaisa secinājumi par savu dzīvi un nākotnes iespējām?**

Zīlēt nākotni ir vispār nepateicīga lieta un jo sevišķi mūsu stāvoklī, kur mums tam nav tikpat kā nekāda dotuma, vienīgi tās zīmes, un tad arī ne visas, kas parādās pasaules presē. Tāpēc lai paliek zīlēšana. Bet mēs gan varam pārdomāt, vai ir pareizi, ja ārvalstu preses 1946./47. gadu salīdzinājumus ar 1938./39. gadu uztveram tādā izpratnē, kā to tagad parasti darām? Šajā ziņā, tā mums šķiet, notiek alošanās. Un proti: ja arī būtu pareizs pieņēmums, ka 1947. gadā starptautiskās attiecības nav mazāk grūtu un neatliekami atrisināmu jautājumu nekā bija 1939. gadā, tad nepareizi ir no tā secināt, ka arī šo jautājumu risinājums varētu dot līdzīgas sekas, kā tas bija 1939. gadā. Tā domāt būtu paviršība.

Vispirms jau nekur nav teikts, ka vēsturē divām līdzīgām situācijām katrā ziņā būtu arī līdzīgas sekas. Tā tas nav. Bez tam ir liela starpība, un pie tam būtiska starpība, 1939. gada stāvoklim ar tagadējo. Toreiz kopš pirmā pasaules kara beigām bija pagājuši 20 gadi, pasaule bija atspirgusi, labklājība sasniegusi to stāvokli, kad visādu ražojumu pārpalikņa radīja sarežģījumus saimniecībā. Tagad no kara darbības beigām pagājuši 18 mēnešu, miera vēl nav, milzīgas territorijas izpostītas, pasaulē ir ne vien ražojumu, bet pat dienišķas maizes trūkums. Toreiz tās varas, kas radīja politiskus sarežģījumus un pretešķības, katrā ziņā šos sarežģījumus gribēja novest līdz konfliktam un attiecīgi bija noskaņojušas arī savu tautu domāšanu un tieksmes. Tagad nav pasaulē tādas tautas, kas neilgotos pēc patiesa miera un labklājības, nav arī tādas varas, kas tiši vēlētos pretešķības starptautiskās attiecībās novest pie lūzuma. Toreiz konfliktu izraisītājas varas notikumu iekšējo dinamiku bija tā saspringušas, kā tās attīstība sāka darboties pati pēc savas likumības, un šo spēku izraisītāji „ass" valstu valstsviri līdzinājās ritenbraucējiem, kas paši kristu, ja arvien ātrāk nemītu savu baismīgo braucamo rīku. Viņi bija kļuvuši par rīkiem pašu izraisītā stichijā un neķāda vara nevarēja tos novirzīt no katastrofas. Tagad par tādu stāvokli nevar būt runa.

Ir tiesa, arī tagad aizdomīgi bieži starptautiskās attieksmēs, te vienā, te otrā regionā parādās sarežģījumi, bet tiem tomēr nav 1939. gada dinamikas. Tā nav stichija, bet drīzāk atgādina labi izkalkulētu šacha spēli, ko uz pasaules šacha galda izcīna diplomāti. Un ja arī šajā spēlē rodas intrigējošas situācijas, tad nekad nevar zināt, cik tās radušās no katra spēlētāja valsts politikas iekšējās dinamikas, cik tās mākslīgi radītas pretinieku maldināšanai un to nervu pārbaudīšanai. Bet ja tā, tad šīs mākslīgi radītās situācijas to radītāji katrā laikā var pārtraukt un izlīdzināt. Ar to gan nav teikts, ka tagadējam stāvoklim trūktu neatrisināmu sarežģījumu rašanai vajadzīgās dinamikas vispār — tāda ir bijusi vienmēr un visos laikos — bet pašreizējā situācijā šī dinamika vēl nav sasniegusi savu kulmināciju. Katls gan stāv uz uguns, ir arī tvaiks, bet temperātūra nav tik augsta, ka tvaiks draudētu katlu salauzt. Pie tam pasaules politiskā katla uzmanītāji neviens nevēlas, lai katls eksplodētu. 1939. gadā tas bija citādi.

Politikā sentiments vispār ir svešs un lielo varu politikā jo īpaši. Būtu naivi ticēt, ka tās varas, kuru politikas pamats ir kādas universālpolitikas idejas, vispār atteiksies no šīm idejām tikai tāpēc, ka „katls varēs tu eksplodēt." Bet katrai politikai ir arī sava taktika un tā nosaka, ka ne vienmēr var uzbrukt — vajadzīgi arī sagatavošanās periodi, daudzreiz jāatkāpjas, lai varētu uzbrukt, un jāuzbrūk, lai varētu atkāpties. Bez šiem taktikas apsvērumiem ikvienam valstsviram, tāpat kā karavadonim, lai cik tālu tas būtu no sentimentālitātes savos aplēsumos, jārēķinās arī ar savas politikas materiālo pusi, kurā vissvarīgākais ir dzīvais cilvēks, tauta. Un mēs gribētu apgalvot, kā tāpat kā mēs, šobrīd visas pasaules tautas vairāk par visu vēlas mieru, mieru un vēlreiz mieru. Tas, šķiet, ir fakts, ko nevar noklusināt nekādas runas un apgalvojumi, kas gan tiek izteikti, bet, kā jau teikts, mēs nezinām, par cik tie ir tīri taktiski gājieni. Katrā ziņā mēs varam domāt, ka tie vispirms ir tikai taktiski gājieni, bet nevis politiskas spēles iekšējās dinamikas neatvairāmi izpaudumi.

No šī viedokļa būtu vērtējami arī sākumā minētie 1946./47. gada salīdzinājumi ar 1938./39. gadu. Bet ja tā, tad mēs darītu gudri, ja būtu uzmanīgi ar jebkādiem secinājumiem, ko netieši varētu atvasināt no spriedumiem, kas nav mūsu pašu aspektā radušies un kuros nereti izteiksmes spožumam un parodoksālam nostādījumam ziedoti īstenības vaibsti.

K. Rabācs

Politikas un humānisma konflikts

Šveices laikraksts „Die Weltwoche" kādā numurā sniedz Roberta Junka (Jungk) rakstu, kurā aplūko Eiropas pārvietoto personu likteni un viņu problēmas.

23.000 ŠŪPUĻU

„Mēs laidām bērnu pasaulē, kaut gan pasaule mums nedod dzīves iespēju, kaut gan esam atrauti no savām saknēm un laikam tādi arī paliksim. **Bet** mēs gribējām no sliedēm noskrējušā pasaulē dibināt mājas vietu, nebūt vairs tikai divi cilvēki vien, bet gan ģimene, šūniņa, kārtības sākums . . ." Tā rakstīts **cilvēka vēstulē, ko mūsu jaunu, neizprotamu parādību pārslogotais saprāts ievietojis atvilktnē ar uzrakstu „Displaced Persons." Bērns, kas kādā nometnē netālu no Volfrātshauzenas ieraudzīja dienas gaismu, ir viens no 23.000 zīdaiņu, kas vējainās barakās, neglītās kazarmās, nometņu tumšajās mītnēs atraduši pagaidu šūpuļus. Šie bērni izteic miljona cilvēku izmisuma dzīvotgribu, ar kuriem valstsvīri tagad nezina, ko iesākt. Šis miljons — oficiāli to ir 800.000, bet apmēram 200.000 ilegāli dzīvo puslegālo vidū — ir lielā 7 miljonu viļņa pārpalikums, kurus nacionālsociālisms atrāva no viņu saknēm. Kopš Vācijas sabrukuma 5 miljonus DP repatriēja no Vācijas un trīs ceturtdaļas miljona no Austrijas.**

AIZSLĒGTU DURVJU PRIEKŠĀ

Beidzot pāri palika beidzamais „nerepatriējamo" miljons. Apmēram puse no tiem poļi, 180.000 baltiešu, 170.000 žīdu, pārējie dienvidslavi, ukraiņi, rumāņi un krievi. Septembrī UN saimniecības un sociālā padome izsūtīja UN dalībniecēm valstīm pieprasījumus, vai un cik tās ar mieru uzņemt šos cilvēkus, kas, baidoties no politiskas vajāšanas, nevar atgriezties dzimtenē. Atbildēja tikai 23 valstis, mazāk nekā puse, un šīs atbildes cerības samazināja. Tās izteica egoismu un bailes. Brazilija, kas pirmā bija apsolījusi uzņemt 100.000—200.000 iecelotāju, paziņoja, ka nevēloties „ne tuvu tik lielu skaitu." Lielbritānija izteica vēlēšanos „apvienot, cik iespējams, ģimenes, kas jau dzīvo Anglijas karavalstīs." Bet tikai 2000 cilvēku atzina cienīgus šai labvēlībai un papildus 1000 baltietes uzņēma par **virtuves strādniecēm un kalpotājām** angļu slimnīcu izolācijas nodaļās. **ASV atbildēja, ka pēc kvotu sistēmas mēnesī ielaižamas tikai 3900** personas no Vidus- un Austrumeiropas. Francija uzņēma 5000 personu, Argentīna gan minēja **lielus** skaitļus, **kurus tomēr tūlīt ierobežoja,** attiecinot **uz īpašām „rasēm"** un „speciālitātēm." Urugvaja paziņoja, ka iecelošanu ierobežo. **Vienīgi** Dominikas republika un jaunā Libanonas republika atvēra savas durvis. Bet katrs, kas zina, kādos skandalozos, verdzībai līdzīgos apstākļos jāstrādā Dominikas iecelotājiem, izjūt šīs „labvēlības" rūgto piegaršu.

APLĒSUMI, KAS NEPIEPILDĀS

Savā laikā Lagvardija, apceļojot Eiropu, izmisīgi mēģināja jautājumu atrisināt ar varu. Poļiem paziņoja, ka tiem obligāti jāatgriežas mājās: „Jums nav cerību izceļot uz citām zemēm. Jūsu nākotne ir pašu zemē. Jūs varat palīdzēt sev un savai zemei vienīgi, ja braucat mājās." Vairums poļu domāja, ka tie nevar paklausīt šim aicinājumam. Ukraiņi zināja, ka tos kā „nepatīkamu minoritāti" laikam drīz pēc atgriešanās internēs. Viņiem bija jāizvēlas: vai nu turpināt vegetēt kā DP Vācijā, vai iet ceļu, kas, pēc viņu domām, nozīmē pazušanu; viņi izvēlējās nožēlojamo tagadni vēl tumšākas nākotnes vietā. Bet UN neievēroja šādus iebildumus un samazināja jaunās IRO budžetu no 193.954.000 līdz 146 milj. dolaru. „Jaunnometināšanai" sagatavotos 60 milj. dolaru samazināja līdz 5 milj. dolāru, izejot no aplēsuma, ka līdz 1947. g. vidum tikai 50.000 DP atradīsies Eiropā. Bet fakti nepiekāpās šai statistiskai gaisa pilij. Bez dzimtenes esošo miljons Vācijā un Italijā nesamazinās, bet gan palielinās, jo klāt nāk no austrumiem jauni, un pa lielākai daļai dzimstība izlīdzina mirstību. Miljons cilvēku gaida un nezina, ko iesākt.

INDIVIDUĀLĀS DZĪVES GALS

Šis miljons tagad mūsu „civilizētajā" pasaules daļā dzīvo neaprakstāmu dzīvi. Līdz simts personu guļ kopā vienā telpā. Privātdzīves vairs nav, vēl jaunāk, individuālās dzīves jēga mirst. Mīla, dzimšana un nāve kļūst par atklātības īpašumu. Slimība ir nespējīgo bojāeja. DP nometnēs var pētīt rakstura izviršanu, miesas, veselības un morāles sabrukumu tā, kā nekad vēl cilvēces vēsturē, jo šeit neslepkavo un neiznīcina apzināti kā koncentrācijas nometnēs, bet pieļauj „bojāeju" laiskuma un bezspēcības dēļ.

Bieži nepareizi lietotais vārds „traģēdija" šeit rod īsto jēgu. Īstenā traģēdijā katrai pusei savā ziņā taisnība. „Būtībā" Varšavā valdošiem poļiem nevar pārmest, ka tie brīdina visas valdības neuzņemt viņiem naidīgus elementus. „Būtībā" var saprast, ka Padomju Savienība baidās no baltiešu aģitācijas ārzemēs. „Būtībā" arī angļu viedoklis saprotams, ja, baidoties no arabu — žīdu konflikta padziļināšanās, tie noliedz apsolīto žīdu iecelošanu. No politiskā viedokļa viņiem visiem „taisnība," bet no cilvēciskā viedokļa ne. Politikas un humānisma konflikts nekur nav tā saasinājies kā pie šiem miljons „lieko".

Šī problēma tādēļ nav atrisināma kā demografiska, politiska problēma, bet vienīgi, ja attaisnojamie politiskie iebildumi vienreiz piekāpjas cilvēciskā tikuma priekšā. Pat ja Padomju Savienība riskē ar to, ka 100.000 baltiešu no Argentīnas un ASV aģitē par savu mazo republiku patstāvību, tai vajadzētu piekāpties.

Bet mums, diemžēl, jābažījas, ka politiķi šo problēmu priekšā cietīs neveiksmi, pielaižot „pazudušā miljona" bojāeju un līdz ar to pieļaujot saindēšanos, kas agrāk vai vēlāk rūgti atriebsies.

Nometņu dzīve

Par LKPP pilnvaroto Austrijā iecelts māc. V. Rolle. — Austrijā nometņu iemītnieki līdz šim varēja saņemt vai nu austriešu pārtikas kartītes, vai arī saņemt uzturu no nometņu kopvirtuvēm. Tagad paziņots, ka nometņu iemītniekiem obligāti jāsaņem uzturs no kopvirtuves. — Glazenbachas latviešu nometnē Austrijā, bērnu veselības stāvokļa pārbaudē no 180 gadījumiem 27 gadījumos konstatēta tuberkuloze, kā sekas no nepietiekama uztura. Lai glābtu Austrijas latviešu bērnus no vēl lielāka posta, Latviešu palīdzības komiteja Zviedrijā par tautiešu ziedotiem līdzekļiem iegādājusies un izsūtījusi uz Austriju 200 kg cukura un 100 kg speķa.

Haunštetenes nometnē Augsburgā igauņu mākslinieks O. Seliaru ar lielām pūlēm noorganizējis leļļu teātri, kas nometnē jau sniedzis vairākas izrādes. Leļļu figūras, kostīmi, dekorācijas un technika ļoti laba. Kādi grūtumi pārvarēti teātri organizējot, liecina tas, ka, piem., leļļu darbināšanai vajadzīgie diegi sagādāti ar Zviedrijas igauņu palīdzību, diegus atgādājot uz Vāciju ar vēstulēm. Leļļu teātris viesosies arī citās nometnēs.

Pareizticīgo virsgans mētropolīts Augustīns iecēlis V. Skiliņu par pareizticīgo latviešu draudžu prāvestu angļu okupācijas joslā Vācijā. Prāvesta Skiliņa adrese: (24) Geesthacht/Elbe, Latvian Camp „Spakenberg."

Kam jāreģinās ar piespiedu repatriāciju

Glazenbachas latviešu nometnes iemītniekiem Austrijā, pēc „Latv. Balss Austrijā" ziņām, turienes **UNRRAs vienības direktors paziņojis,** ka Zalcburgā ieradusies Padomju Savienības delegācija kārtot repatriācijas jautājumu. **Repatriācijas noteikumos, kas izdoti ģen. Klarka uzdevumā, norādīts, ka ASV valdības nolūks** ir pamudināt padomju pilsoņu repatriāciju un palīdzēt pārcelties uz PSRS visiem, kam piedāvāta padomju pavalstniecība. Zināmos gadījumos padomju pilsoņus repatriēs arī piespiedu kārtā.

Tālāk norādīts, ka jautājums, kas ir padomju pilsonis, vispār ir padomju iestāžu kompetence saskaņā ar tās likumiem. Individuāli ikviens, **kas agrāk visu laiku bijis padomju pavalstnieks un ko arī tagad** par tādu uzskata padomju iestādes resp. padomju sakaru virsnieki, par padomju pilsoni arī jāreģistrē. Amerikas Savienotās Valstis pilsoņus, kas ir no tām territorijām, kas līdz 1939. g. 1. septembrim ietilpa Padomju Savienības robežās, par padomju pavalstniekiem uzskata vienīgi tad, ja viņi paši šo pavalstniecību pieprasa. Ja nepieciešams, pat **ar varu repatriējami visi padomju pilsoņi, kas dzīvojuši Padomju Savienības robežās, kādas tai bija 1939. g. 1. septembrī. Bez tam piespiedu** repatriācija attiecināta uz šādām grupām: tiem, **kas bijuši padomju armijā 1941. g. 22. jūnijā vai pēc** tam, ja viņi pēc šī datuma nav atlaisti no padomju iestādēm; tiem, kas saņemti gūstā vācu uniformās un aizturēti kā kara gūstekņi vai atbruņoti ienaidnieka spēki; tiem, kurus padomju iestādes apsūdz par brīvprātīgu palīdzību un atbalstu ienaidniekam. Individuālas nodarbošanās pieņemšana vācu rūpniecībā vai lauksaimniecībā, vai izteikta vēlēšanās nerepatriēties, nav uzskatāma par atbalstu un palīdzību ienaidniekam.

Reizē ar to noliegta propaganda, kas vērsta uz to, lai iespaidotu padomju pilsoņus nerepatriēties. Austrijas joslas amerikāņu komandējošais ģenerālis un Vīnes rajona komandējošais ģenerālis apsolījis personīgi vai arī ar attiecīgu savu virsnieku komisiju izmeklēt katru gadījumu, kur kāda persona izraudzīta piespiedu repatriācijai.

Palīdzēsim paši sev

Dzīvojot jau trešo gadu svešumā, tautiešu lielākā daļa materiāli nonīvēlējusies uz vienādas pakāpes un caurmērā naudas līdzekļi atsevišķām ģimenēm vienādi. Arī ar mantību ir tāpat. Ģimenes īpašumā ir pāri krūzītes, šķīvji un karotes, nažu un dakšiņu pāris un tādā pat skaitā pārējie trauki. Virtuves piederumus papildina dažāda lieluma un tilpuma tukšas konservu kārbas. Pāris kastēs atrodama visas ģimenes pārējā un vienīgā manta. No šiem „caurmēra" tautiešiem vēl jaunākā stāvoklī ir tie, kuŗus piemeklējis izslēgto liktenis, kāda slimība utt. Pie BALK Minchenē nodibinātā Bavārijas apgabala latviešu palīdzības fonda mērķis tad arī ir tieši šiem tautiešiem, kam jāatstāj nometnes, un bij. karaviriem sniegt iespēju robežās materiālo atbalstu. BALPF paredz palīdzēt arī tiem tautiešiem, kas slimību, nelaimju vai citu apstākļu dēļ nonākuši grūtā materiālā stāvoklī. Šinī grupā minamas arī bij. karavīru ģimenes bez apgādnieka. Tāpat fonds paredz atbalstu darba rīku iegādei eksistences nodrošināšanai, cirvju, zāģu, kaltu utt iegādei tiem tautiešiem, kas strādā: meža darbos vai līdzīgi. Tāpat fonda palīdzība domāta praktisku arodzināšanu iegūšanai, pie kam šai grupai pieskaitāmi arī studenti.

Kā jārīkojas, lai saņemtu BALPF pabalstu? — **Pabalsta lūdzējam,** minot uzvārdu, vārdu un dzimšanas datus, jāiesniedz lūgums BALP fondam Minchenē, Hercoga Rudolfa ielā 49, motivējot pabalsta vajadzību, uzrādot pabalsta lielumu un norādot pašreizējo dzīves vietu ar skaidru pasta adresi. Uz lūguma vai atsevišķi jābūt vietējās komitejas atsauksmei. Pabalstus pagaidām iesniedz tikai vienreiz un, ierobežoto līdzekļu dēļ, visnepieciešamākos gadījumos. Jācer, ka tautieši būs atsaucīgi ziedotāji Palīdzības fondam. Līdz šim fonds pabalstiem izsniedzis 10.000 marku.

BALPF ierosina, lai katra nometnes komiteja viena februāra mēneša sarīkojuma skaidrā atlikuma 50 proc. ziedotu fondam.

A.Št.

DAŽOS VĀRDOS

Padomju militārās valdības šefs **maršals Sokolovskis** iesniedzis sabiedroto kontrolpadomei ziņojumu, kurā pārmet amerikāņu un angļu militārām valdībām, ka tās vilcinoties iesniegt ziņojumus par stāvokli Vācijā, kas jāizdara līdz ārlietu ministru konferencei Maskavā.

Brazilija atsakās uzņemt Stojadinoviču, agrāko Dienvidslavijas ministru prezidentu, kam angļu valdība bija lūgusi piešķirt iecelošanas vīzu. Brazilijas vēstniecība Londonā un angļu ārlietu ministrija šinī lietā liedzās dot komentārus, ārlietu ministrija arī nevarēja dot informāciju par Stojadinoviča dzīves vietu. Stojadinoviču kara laikā izraidīja, un 1941. g., pārejot Grieķijas robežu, viņu nodeva angļu iestāžu uzraudzībā.

Dienvidslavu karavīri Neapolē nosituši konsulāta darbinieku. Divi Dienvidslavijas konsulāta darbinieki apmeklējuši pret Tito režīmu noskaņotu dienvidslavu karavīru nometni pie Neapoles. Karavīri tos tik smagi piekāvuši, ka viens miris, bet otrs ievietots slimnīcā.

Floridā ar trieku miris Alkapone, ko amerikāņu oficiālās iestādes nodēvējušas par lielāko alkohola kontrabandistu ASV. Viņš vadījis arī citas noziedznieku organizācijas un 6 gadus skaitījās neapstrīdēts gangsteru karalis. Par nodokļu nemaksāšanu viņu beidzot ieslodzīja uz 4 gadiem Alkatracas cietumā „Velnu salā" Kalifornijas līcī. 1939. gadā viņu no cietuma atbrīvoja un viņš mūža vakaru nodzīvoja savā greznajā vasarnīcā Floridā. Domā, ka Alkapone ar alkohola kontrabandu vien nopelnījis ap 5 milj. dolaru.

Zviedrijas troņmantnieks nosities lidmašīnas katastrofā pie Kopenhagenas, kur nogalināts 21 pasažieris. Nogalināto vidū ir arī amerikāņu operdziedātāja Grēsa Mūra. Troņmantnieks, princis Gustavs Adolfs atgriezās no apmeklējuma pie prinča Bernharda Holandē.

240 personu aizturētas pēkšņā **Frankfurtes galvenās stacijas kontrolē,** galvenokārt par spekulāciju un klaidonību.

„Es atkal jūtos kā cilvēks"

Kāda tautiete, kas no angļu joslas nesen devās par mājkalpotāju uz Angliju, janvāra pirmā pusē rakstītā vēstulē savai māsai Vācijā par jaunā darba apstākļiem stāsta:

„Mani saimnieki dzīvo savā mājā kādus 7 km no pilsētas. Abi jau sirmi, bet viņu bērni — dēls un meita — dzīvo citur. Mana jaunā māja liekas sen celta, bet tajā iekārtotas visas modernās labierīcības. Veclaicīgas mēbeles, daudz kāpņu un kāpnīšu, visur tepiķi. Arī man ierādītajā istabiņā viss tepiķos, ir kamīns, divas kumodes, drēbju skapis, atzveltnis, pati istabiņa gaiša, mājīga, pat savs radio. Mājas māte ļoti laipna, par visu interesējas un es atkal jūtos kā cilvēks! Darba man diezgan daudz, jāuzkopj istabas, jāgatavo ēdiens, jāmazgā trauki. Tomēr katru pēcpusdienu iznāk 3—4 stundas brīvas, bez tam vēl brīvas divas pusdienas. Mājas māte slimīga un saimniecībā nemaisās, tikai katru dienu aprunājamies, ko gatavot pusdienās. „Lielās" veļas mazgāšanai ierodas īpaša mazgātāja, bet sīkie gabali katru pirmdienu jāmazgā man. Tā kā visas mājas istabas netiek apdzīvotas, tad katru dienu jāuzkopj tikai divas, bez tam, protams, arī saimniecības telpas. Darbu virtuvē man ierādīja kāda mūsu mājas kaimiņiene, kas te senāk aiz laipnības nākusi mājas mātei šad un tad palīdzēt, un iemācija mani gatavot arī dažus specifiskos angļu ēdienus. Kādu dienu izcepu pankūku rolādi ar ievarījumu un mani saimnieki priecājās, ka sen neesot ēduši tik garšīgas pusdienas.

Latviešus maniem saimniekiem ieteikusi kāda princese, kas rekomandējusi mūsu tautiešus par strādīgiem un tīrīgiem. Un tā nu es esmu šeit un, kā jau teicu, atkal jūtos par cilvēku."

VĒSTULES REDAKCIJAI

J. Mierkalns, Kleinkecā

NEIZBĀRSTĪSIM PELNUS

Trīsdas gaitās esam krietni vien pieredzējuši un arī mācījušies. Pagājušais gads rādīja, ka iespējams UNRRAs uzturu papildināt ar pašaudzētiem dārzeņiem. Ģimenēm ierādītos zemes gabaliņos pūlējās kā profesors, tā amatnieks un strādnieks, pie kam bija arī panākumi. Atsevišķās vietās, nometņu pārcelšanas dēļ, gan sējējs vai stādītājs nepaguva ievākt visu ražu. Kā būs šogad? Ja arī daudzi jau strādā un strādās darbos ārpus nometnēm, tad tomēr ģimenes piederīgie, jācer, paliks nometnē vai arī vietā, kur atradīsies kāds pieietams zemes gabaliņš. Pārtikas grūtības tagad ir visā Eiropā. Tāpēc pašiem mums jācenšas pēc iespējas ēdienu karti papildināt ar pašaudzētiem dārzeņiem. Bet lai izaudzētu dārzeņus, arī tiem vajadzīgas barības vielas. Viena no tām ir kalijs. Mums sasniedzams kalija avots ir koku pelni. To daudzums gan dažādiem kokiem ir atšķirīgs. Bērzs sadegot dod vairāk pelnu nekā egle vai priede. Lapu koku pelni bagātāki ar kāliju nekā skuju koku pelni. Apkurinot ziemā telpas, pelni tagad rodas un, tos savācot, vasarā varēs labi lietot par mēslojumu dārziņiem. Tāpēc neizkaisīsim pelnus, bet paglabāsim! To varētu veikt kā organizēti, tā katrs savrup. Pelni palīdz apkarot arī sakņu dārzu kaitēkļus. **Pelni urglabājami sausā vietā.**

SKATOTIES caur MEŽĢINĒM

Raksts Pikaso stilā

Restorānā uz galda stāvēja šķīvis ar sašķaidītu kūku. Kungs, kam tā bija domāta, pameta garlaikotu skatienu un vēl mazliet paspēlējās ar dakšiņu un kūku. „Tā," es teicu, „nu neviens vairs nevarēs teikt, ka tā ir kūka. Nē, tā izskatās pēc — jā, pēc Pikaso gleznas."

„Pikaso? Nezaimojiet Pikaso!" iesaucās tumšs jauneklis iepretim.

„Ha, ha, ha," teica dāma man līdzās. „Visa pasaule tagad ir kā Pikaso glezna. Drūms, neizprotams jūklis. Nežēlīgs krāsu triepums. Mēs paši pie šī galda, padomājiet — četras nācijas, četri likteņi, četras laimes un nelaimes. Viss vienā gleznā."

Kungs, kas spēlējās ar dakšiņu un kūku, pasmaidīja. Viņš bija amerikānis. Tumšais jauneklis sarāva uzačus. Viņš bija dienvidslavs. Dāma atzvila krēslā un smēķēja Lucky Strike. Viņa bija čehiete. „Nu?" viņa teica.

Pikaso mūs nevarēja dzirdēt. Viņš parasti sēdot „Café de Flore," Sēnas kreisajā krastā, Parīzē. Šis bija restorāns Nekāras kreisajā krastā, Heidelbergā, pilsētā, kur daudz studentu, ogļu trūkums, viena sabumbota māja, 60.000 austrumu bēgļu, karuselis, policijas stunda, pastelkrāsas drēbēs tērpušās amerikānietes pastelkrāsas automobiļos, gleznu izstādes un suņu skates, rindas pie juvelieru veikaliem un kino, vācu kareivja drēbēs tērpts kroplis, kas spēlē ermoņikas pie amerikāņu viesnīcas durvīm, krievu grāfiene, kas pārdod mākslīgas skropstas par 80 markām pārī, pārpildīti tramvaji, sirpes bez kartītēm.

Tas viss nav nekas sevišķi interesants, ja iedomā, kādas lietas ir un notiek citur pasaulē. Vindzoras hercogienei nozog briljantus. Londonā pārdod zirgu gaļu. Gracā kāds mūziķis nošāvis viesnīcas kalpotāju par to, ka tas aizliedzis uzlasīt cigarešu galus. Nujorkas pilsētas galva sūta bananus mirstošam īru dzejniekam. 750 uzcirtušies 14 sabiedroto nāciju pārstāvji dejo spožā ballē Berlīnē. Kāds kongresa loceklis teicis runu, brīdinot pret pārvietoto personu ielaišanu Amerikā, tāpēc ka šie ļaudis esot noskaņoti komūnistiski. Amerikāņu mīlulis kino aktieris Bobs Hope savā grāmatā „Tāds ir miers" raksta: „Koncentrācijas hometnes! Mēs cīnījāmies, lai atbrīvotu ļaudis, kas savu intelektuālo vai reliģisko centienu dēļ samesti šais cilvēces posta cietokšņos. Un tomēr, vienu gadu pēc miera iestāšanās, šīs nometnes pastāv joprojām, tikai tagad to iemītniekus sauc par DP, pārvietotām personām, šiem nožēlojamiem kara darbības dēļ bojā gājušiem vrakiem, kam nav ne ostas, ne māju, ne laimes."

Notiek arī vēl citas svarīgas lietas. Piemēram, juvelieris Džons Rubels Nujorkā izgatavojis ideālu dāmu rokas somu piederumu garnitūru, zelta, ar dārgakmeņu rotājumu. Tur ietilpst tādas nepieciešamas lietas, kā: cigarešu etvija par 3.500 dolariem, pūdernīca par 1000 dolariem, parfīma pudelīte par 350 dolariem, sīknaudas maciņš par 500 dolariem, galvas pulvera kārbiņa par 250 dolariem un vēl, starp daudz citiem priekšmetiem, zelta svilpe taksometra pasaukšanai par 15.50 dolariem. Amerikāņu žurnāli saņēmuši daudz lasītāju vēstuļu, kas izsaka neapmierinātību ar mistera Rubeļa izgudrojumu. Dāmas atradušas, ka garnitūrā iztrūkst tik svarīga lieta kā matu suka. Kāds kungs domā, ka ja uz ielas stūra stāvēšot dāma, kas valkā acenes par 2000 dolariem, iznem cigareti no 3.500 dolaru vērtas etvijas un aizdedzina cigareti ar 150 dolaru dārgu šķiltavu, tad viņai noteikti nebūšot vajadzības pēc zelta svilpes taksometra pasaukšanai.

Turpat Nujorkā kādai senjorai pieder modes salons. Nesen viena šī salona kliente saņēmusi īsu, bet saturīgu firmas paziņojumu: „Personas, kas neiznems pasūtinātos tērpus 30 dienu laikā, bez kavēšanās nosūtīs uz Eiropu."

Parīzē mesjē Moriss Lepinass, kam pieder mazs dāmu veļas veikals Madlēnas baznīcas tuvumā, mēģinājis izdarīt kaut ko, ko viņš pats sauc par revolūciju. Ja nu noskaidrojam, ka Lepinasa kungs pasauli uzskata caur mežģinēm, tad viņa revolucionārā poze kļūst saprotama. Proti, Lepinasa kungs apgalvo, ka dāmu veļa esot neinteresanta, neglīta un netikumīga. Jā gan. Tāpēc, šurp mežģines, kilometriem mežģiņu, šurp apakšsvārkus! Tikumīga un moderna dāma 1947. gadā, apsēstoties uz krēsla, gādāšot par to, lai būtu redzama mežģinota apakšsvārku maliņa. Modes zīmētāji un zinātnieki pa laikam mēdz mūs apkaunot, jo tas, ko esam turējuši par absolūtu patiesību, izrādās nieki. Kāds krievu profesors nupat atklājis, ka zeme esot plakana, kādēļ tad neticēt Lepinasa kunga apgalvojumam, ka līdzšinējā veļa galīgi novecojusies? Novecojusies. Tam laikam gan nebūs grūti piekrist.

Vēl Lepinasa kungs apgalvo, ka mežģinota veļa radīšot romantisku, skaistu noskaņojumu un izlīdzināšot daudz laulības dzīves grubuļus. Protams, šāda veļa būšot dārga, bet kas par poēziju! Un poēzija ir taisni tas, kas vajadzīgs, stāvot rindā pēc dienišķām kalorijām, spiežoties pārpildītā tramvajā, dzīvojot modernās četrās dēļu sienās. Tā, caur mežģinēm skatoties, pasaule varbūt ātrāk tiks pie miera.

Protams, ir jautājums, vai tas svarīgi. Kāds amerikāņu profesors, kam jautāts, vai atomu bumba varētu iznīcināt zemes lodi, atbildējis: „Jā. Bet tas nav nekas sevišķs. Zemes lode ir tikai niecīgs punkts pasaules sistēmā."

Tas ir labs mierinājums. Bernards Šovs arī domā, ka mūsu zemīte sen jau pelnījusi bojā eju. Bet viņš joprojām neēd gaļu un saudzē veselību. Pikaso joprojām rada gleznas, ko retais saprot. Un Pārvietotu Izdevumu redaktori joprojām saka — uzrakstiet kādu feļetonu. Un tā uzrakstījās šis, un tikai tāpēc, ka kāds amerikānis restorānā sašķaidīja kūku un man bija jādomā par pasauli.

Rita Liepa

Skais norvēģi glezniecībā

Latviešiem aizvien tuva bijusi norvēģu māksla. Viņu literatūras darbi piederēja pie daudz lasītiem, tāpat iecienīta ir norvēģu mūzika. Tas pats zināmā mērā attiecas uz norvēģu glezniecību — sevišķi pēc Latvijā rīkotās modernās norvēģu mākslas izstādes. Kas noticis šinī mākslas nozarē kara laikā un kādi izpaudumi vērojami tagad? —

Franču mākslas žurnālā „Arts" iespiesta izcila norvēģu gleznotāja P. Kroga intervija, kas ieradies Parīzē UNESKO rīkotās starptautiskās mākslas izstādes gadījumā. Šajā izstādē piedalījās arī norvēģi. — Mūsu māksla ir vienota — izsakās Krogs. Okupācijas laikā valdīja pamirums. Kvislinga iecēla Nacionālam mūzejam un Mākslas akadēmijai direktoru, kura pirmais rīkojums bija aizliegums bez viņa piekrišanas rīkot izstādes. Norvēģu nelegālā prese tūdaļ norādīja boikotēt abas iestādes. Un tā līdz Norvēģijas atbrīvošanai izstādes arī nenotika. Īstenībā kaut kas izstādei līdzīgs bija radies šī direktora smadzenēs, kad viņš pēc Hitlera Vācijas parauga savāca „dedenerātu" darbu klāstu. Tagad šis direktors sēd cietumā, bet norvēģu gleznotāji skaita par godu, ja viņu darbi bijuši „dedenerāta" sarakstā. Vispār no Kroga intervijas spriežams, ka norvēģu attieksmes pret viņu kolaborantiem ir bargākas nekā Francijā.

Kas attiecas uz tagadējo gleznieciības stāvokli Norvēģijā, tad Krogs atzīmē vienu īpatnību: norvēģi stipri iecienījuši freskas. Daudzi mākslinieki tagad nodarbināti pie fresku gleznojumiem skolās, slimnīcās un sabiedrisko iestāžu telpās. Arī pats Krogs strādā pie 500 kv. metru sienu apgleznošanas Oslo pilsētas valdē. Tālāk Krogs pasvītro norvēģu kultūrālos sakarus ar ārzemēm, īpaši ar Zviedriju un Dāniju. Šopavasar Norvēģijā viesosoties franči ar savas modernās glezniecības darbu klāstu.

J. M.

Eriks Raisters

Uz dzīrēm

Ne asiņu un dūmu tvana
Mūs malā iznesis šis laiks.
Klau, torņos kaut kur mieru zvana
Un apvāršņos gaist nāves tvaiks.

Uz dzīrēm posties tiktos jaunam,
Kāds bijis reiz, kad sācies posts,
Un aizmirst, kas bija darīts kaunam,
Saukt droši — diezgan nāvēts, kosts.

Bet kur vien skatos — draugi kapos,
Pēc upuriem vēl kraukļi ķērc.
Ar mīļo vairs es nesastapos,
Uz mājām ceļš vēl nepavērts.

Tver roka kausu drebot plena,
Pirms sagaidīšu — saule lēks
Un ausīs arī mana diena, —
Vēl simtkārt šausmās dvēsle brēks.

Kultūras chronika

Nobeļa prēmijas laureātes, amerikāņu rakstnieces Perlas Bakas jaunais romāns „Sievu paviljons" iznāks Nujorkā. Kā visos galvenajos Bakas romānos, arī šī romāna darbība norit Ķīnā, šoreiz nevis nabadzīgā zemnieku vidē kā „Labajā zemē," bet mantīgajā tautas virsslānī. Romāna problēma: vai vīrs un bērni spēj pilnībā apmierināt inteliģentas sievietes dzīves prasības?

AP sniedz TASS informāciju, ka kādam jaunam Ļeņingradas komponistam Zablockim maķulātūrā, ko viņš nopircis sienu tapsēšanai, izdevies atrast Čaikovska „Riekstkoža" manuskriptu, kas pirms gadiem pazuda no Ļeņingradas konservātorijas bibliotēkas.

Vīnē atkal apcietināts romānists Mirko Jelušičs, ko tautas tiesa apsūdzībā par valsts nodevību bija attaisnojusi. Augstākā tiesa šo spriedumu atcēla, bet Jelušičs kādu laiku bija pazudis, līdz beidzot pats pieteicās policijā.

Pirmā mācību skatuve Vācijā pēc amerikāņu studiju skatuvju parauga iekārtota Vircburgas universitātē. Līdzīga skatuves studija pastāv arī Erlangenas universitātē.

ANTARKTIKU ieteic nodot UN

Ārlietu ministrija Vašingtonā oficiāli paziņojusi, ka ASV neatzīs nevienas citas valsts territoriālās prasības Antarktikā. Tai pašā ziņojumā teikts, ka ASV patur sev tiesības, ko tā Antarktikā jau ieguvusi. Čīles ārlietu ministrija paziņojusi, ka pieprasa visus apgabalus Antarktikā starp 53 un 90 rietumu garuma gradu. Anglijas ārlietu ministrija paskaidrojusi, ka angļu, čīliešu un argentīniešu territoriālās prasības šais apgabalos viena ar otru esot konfliktā. Argentīna oficiāli pieprasījusi sev pie Falklandu grupas piederošās salas, kas kopš 1908. g. pieder Anglijai. Pazīstamākās no šīm salām ir Dienvidorknejas, Dienvidskotijas, Dienvidsandviču salas. Austrālija paziņojusi, ka pieprasa sev „Skotiju" — 4000 kvadrātkilometru lielu joslu.

Pagājušā svētdienā ceļā devusies otra amerikāņu ekspedīcija, ko vada Fins Rone. Tās mērķis ir pirmās Bairda ekspedīcijas nometne Margaritas zemē, kur kopš 1943. g. uzturas angļu pētnieki. Anglijas vēstniecība Vašingtonā paskaidrojusi, ka angļi atstās nometni amerikāņiem, tiklīdz tie ieradīsies, bet Anglija nedomājot atkāpties no savām territoriālām prasībām. „Baltimore Sun" ievadrakstā par Antarktikas jautājumu aizrāda, ka Margaritas zeme, ko sev pieprasot arī Čīle, esot centrs tam 1 milj. kvadrātjūdžu lielam apgabalam, ko ASV uzskata par savu. Rone palikšot tur vismaz vienu gadu.

Minētais laikraksts tālāk piezīmē, ka tik atklātas territoriālas prasības Antarktikā neapšaubāmi runājot pretim Apvienoto Nāciju chartas principiem, bet piebilst, ka prasības izraisījušas visu valstu cerības zem ledus atrast urānu un varbūt arī naftu. Ieinteresētās valstis tagad cerot stiprināt savas prasības ar to, ka īstenībā okupēs vismaz daļu no pieprasītās territorijas.

Laikraksts jautā, vai nebūtu pareizāk likt šo jautājumu izšķirt UN vai pat nodot Antarktiku UN pārvaldē. Citos gadījumos kādas territorijas nodošanu starptautiskai kontrolei apgrūtinot vietējo iedzīvotāju intereses, bet Antarktikā dzīvojot tikai pingvīni, kam šādu iebildumu nevarētu būt.

Bairda ekspedīcija ziņo, ka atradusi agrākās ekspedīcijas nometni Valzivju līcī. Glečerim pārvietojoties, ā pavirzījusies dažas jūdzes uz austrumiem, bet visa nometnes iekārta joprojām bijusi tādā pat kārtībā kā pamesta 1941. gadā. Pat metalla ierīces bijušas lietošanas kārtībā. To izskaidro ar samērā nemainīgo Antarktikas temperatūru.

No Nujorkas izbraukusi vēl viena, maz minēta ekspedīcija. Norvēģu kapteinis Sebo devies buru kuģī uz Antarktikas ūdeņiem, lai izpētītu, vai valzivju gaļu nevarētu izmantot cilvēku uzturam. Viņš grib eksperimentēt ar valzivju ķermeņu paliekām, ko pēc derīgo daļu izmantošanas lielos vairumos pametuši valzivju mednieki. Lai šīs valzivju atliekas varētu atrast, Sebo jau agrāk vienojies ar valzivju mednieku, ka tie pamestajos ķermeņos ievietos mazus radio aparātus, kuru signālus norvēģu kapteinis cer uztvert.

Kas un kur?

Vācu gleznotāju izstādē Augsburgā piedalījās arī latviešu mākslinieki — Austra Ogule, M. Krūmiņš un J. Zvirbulis. Atzinīgus vārdus mūsu gleznotāju darbiem veltīja Augsburgas vācu laikraksts „Schwäbische Landeszeitung."

Jūlijs Roze par jaunu pārtulkojis latviski Fr. Šillera traģēdiju „Vilhelms Tells," ko tuvākā laikā sāks iestudēt latviešu teātris Mērbekā.

Gleznotājs J. Cielavs, kas līdz šim dzīvoja Austrijas franču joslā, kopā ar ģimeni ieradies Parīzē, lai no turienes dotos uz Amerikas Savienotām Valstīm.

Zalcburgā, Glazenbachas nometnē (Austrijā) rotātora technikā iznākusi ing. mech. J. Laivas grāmata „Automobilis." Tajā 154 lpp. sakopots viss, kas jāzina auto vadītājam; arī visu auto daļu šēmatiskie zīmējumi. Grāmata derīga ne vien auto vadītāju kursantiem, bet arī pašmācībai par auto uzbūvi, daļu s darbību un uzturēšanu kārtībā. Grāmatas cena ir 25 markas un tā pasūtināma pie R. Kalniņa — Bad Reichenhall, Postamt 2.

J. Jaunsudrabiņa dzejoļu krājumu Debess un zeme izdevis Viļa Štāla apgāds Kemptenē.

Mērbekas Latviešu Teātris viesojas

Divpadsmitā nakts un No saldenās pudeles

Mērbekas Latviešu Teātra rosme arī bēgulībā ir apbrīnojama. Lai vispār kaut ko spēlētu vai izrādītu, vajaga daudz, bet mākslu uzturēt šaurajos bēgļu apstākļos mūsu brīvvalsts augstajā līmenī, tur vajadzīga griba, sajūsma, organizatoru dāvanas, par visām lietām — mākslas patiesa pārvaldīšana, nopietna pieeja savam darbam, bez diletantiskām paviršībām. Visas šīs īpašības bagātīgi piemīt latviešu teātrim Mērbekā. Tāpēc tā viesizrādes vienmēr ir īstas svētku dienas.

Šekspīra starp 1592. un 1601. g. sarakstītā Divpadsmitā nakts izkārtota 15 ainās un dzirkstīt dzirkstī no asprātībām. Jau ainu daudzums vien devis režisoram Osvaldam Uršteinam un skatuves gleznotājam Evaldam Dajevskim grūtu uzdevumu, kas atrisināts meistariski. Ainas šķiras kā gleznu grāmatas lapas, katra ir savādāka, ar atzīstamu stila izpratni gleznotā. Hercoga, grāfienes iekštelpas ir skaistas, nekur nekā lieka. Ārskatos sniegta pat telpas dziļuma izjūta ar saulainām ēkām prospektā. Vīna pagrabā mucu blīvo ķermeņu vizijas. Teātris uzcēlis savu pārvadājamo skatuvi, ko var uzstādīt katrā vietā. Šauri apstākļi, maza rocība, bet liela māksla.

Režisors Osvalds Uršteins tur intrigas pavedienus rokā kā grožus, māksliski vadīdams tēlotāju raibo, krāsainos vēsturiskos kostīmos tērpto drūzmu. Nekur sapēšanās, pelēku neizkrāsotu skatu, viss rit raiti, viegli, līgsmi. Atminamies kādreizējo lielisko Dailes teātra Divpadsmitās nakts uzvedumu, bet šis te liekas skaidrāks, vienkāršāks, stingrāk satverts.

Ja ar jauku prieku skatījāmies Divpadsmitās nakts viscilvēciskākos tēlus, cienījām Mērbekas aktieru meistarisko iedzīvošanos pasvešā, zināmā mērā pat abstraktā vidē, kur viss bija tāls latviešu agrākai un arī tagadējai dzīvei, kur valdīja tikai mākslinieciskais gars, Šekspīra dzejas varenā elpa, tad Blaumaņa joku lugā No saldenās pudeles, priekškaram atveroties, ar pirmajiem vārdiem nokļūstam īsti latviskā pasaulē.

Teātris, izviesojies un iepriecinājis skatītājus, no nometnes atkal aizbrauc. Bet visur to gaidīs atkal ierodamies.

Jānis Veselis

KO MĀCA Padomju Savienības skolās

Pazīstamais amerikāņu laikraksts „Liberty" ievietojis Viljema van Narviga (William van Narvig) rakstu „Ko māca krievu bērniem." Autors sakās esam labs Krievijas apstākļu pazinējs. Ziņas par jaunajām skolu programmām viņš ņēmis no jaunākajām šai mācības gadā izdotām krievu skolas grāmatām un no sarunām ar skolnieku vecākiem Krievijā. Sniedzam šo rakstu saīsinātā veidā.

Vispirms autors norāda, ka pati pirmā lieta, ar ko Krievijā pēc kara sastapās 26 milj. bērnu no 8 līdz 15 g. vecumam, kad tie šai mācības gadā atgriezās skolās un atšķīra jaunās grāmatas, bija titullapās iespiests sauklis: „Pateicamies tev, biedri Staļin, par laimīgu bērnību."

Tālāk Narvigs citē ģeografijas grāmatu augstākām skolām, kas sarakstīta 1938. gadā, bet 1946. g. izdota no jauna ar piezīmi, ka tā pārlabota un papildināta. Par ASV tur, starp citu, teikts:

„Šī plašā, bagātā zeme pilnīgi atrodas nelielas miljonāru kliķes rokās, kam pieder kapitālistiski industriālie kombināti (tresti). Šie miljonāri dzīvo lūksa spožumā, izspiezdami katru peļņas uncī no saviem strādniekiem, kam nav nekādu saimniecisku tiesību. Darba diena ilgst 9 līdz 10 stundas. Amerikas strādnieks ir vairāk ekspluatēts, tam jāstrādā smagāk nekā strādniekam Eiropā. 45 gadu vecumā amerikāņu strādnieks, zaudējis veselību, kļūst vecs vīrs, kas atkarīgs no labdarības."

Narvigs citē vēl arī grāmatas ziņas par bezdarbu un par lauksaimniecības produktu iznīcināšanu ASV un piebilst, ka krievu skolniekiem ne ar vārdu netiek atgādināts, ka „dekadentā kapitālistu valsts" palīdzējusi Padomju Savienībai tās visdrūmākajās dienās. Karu, kā austrumos, tā rietumos, uzvarējusi Padomju Savienība, kas tad aiz tīras labsirdības atlāvusi kapitālistiem ņemt savu daļu no uzvaras auglīem.

Pirms skolu atklāšanas visi padomju skolotāji saņēmuši stingras instrukcijas, kurās, starp citu, teikts: „Katra skolotāja patriotiskais uzdevums ir audzināt aktīvu, izglītotu un — tas vissvarīgākais — ideoloģiski noskaņotu jaunatni. Jau Ļenins vairākkārt uzsvēris, ka skolas nevar norobežoties no politikas . . . Pirmā lieta, kas bērnam skolā jāmāca, ir tā, ka individs ir pilnīgi pakļauts valstij. Individuālistiskas domas pielaujamas tikai nospraustas līnijas ietvaros . . . Katrā gadījumā, kur rodas konflikts starp ideoloģiskiem mērķiem un audzināšanas darbu, pēdējais jāpārkārto tā, lai skola un skolotājs veidotu padomju jaunatni zinātniskas, komūnistiskas filozofijas garā."

Citas skolas grāmatas citēdama, Narvigs aizrāda, ka, pēc tām spriežot, lokomotīvi nav izgudrojis anglis Stefensons, bet akadēmiķis Polzunovs, rādio nav izgudrojis Markoni, bet Popovs, kvēlspuldze nav Edisona, bet Petrova izgudrojums.

Otrs jaunums, ko šai mācības gadā piedzīvojuši padomju skolnieki, ir tas, ka pirmo reiz kopš cara gāšanas skolniekiem jāvalkā formas tērpi. Zēniem šis tērps esot pat ar uzplečiem un spožām pogām. Skolniekiem, kas guvuši atzinību par dažādiem panākumiem, piešķir krūšu nozīmes. Izdevumi par skolas grāmatām un formas tērpiem jāsedz bērnu vecākiem. Caurmēra ģimenēm, kam vairāk bērnu, tas sagādā lielas grūtības. Augstākās skolās bez tam jāmaksā 200 līdz 500 rubļu skolas nauda gadā. Augstskolās mācības maksa ir 2000 rubļu gadā, izdevumi par grāmatām, formas tērpu uc sasniedz apmēram tikpat daudz. Parastā strādnieka alga ir caurmērā 5000 rubļu gadā un valsts vēlas, lai viņam būtu vismaz 6 bērni. Lai gan visos augstākos Padomju Savienības amatos tagad var tikt tikai cilvēki ar augstskolas izglītību, augstskolas praktiski var apmeklēt tikai padomju aristokratu, t. i., augstāko ierēdņu bērni. Parastās skolas apmeklē bērni tikai no 8 līdz 15 g. vecumam. Padomju Savienībai pašlaik tik ļoti trūkst darba roku, ka visiem, kas vecāki par 15 gadiem, jāstrādā, kaut arī tie iepriekšējos 5 gadus nav varējuši skolas apmeklēt.

Autors vēl citē gluži jaunu mācības grāmatu, ko saskaņā ar politbiroja propagandas daļu rediģējis prof. A. M. Ponkratovs. Visinteresantākā esot tā grāmatas daļa, kur apskatīti notikumi, kas izraisīja otru pasaules karu. „Padomju Savienības politika notēlota kā ļoti gudra un tālredzīga. 1939. gadā noslēgtais pakts ar Hitlera Vāciju esot krievu ģenija pozitīvs sošis, kas salauzis Anglijas un Francijas kapitālistisko aplenkumu, kura nodoms bijis virzīt nacistu agresiju pret Krieviju. Pašā kara attēlojumā rietumvalstu nopelni tikpat kā nemaz nav pieminēti. Par Ziemeļāfrikas un Itālijas kaujām ir tikai viens teikums. Par invāziju Francijā rakstīts vairāk, bet tulīt piebilsts, ka angļu un amerikāņu akcija bijusi iespējama tikai „sarkanās armijas panākumu" dēļ. Par ieroču aizdevumiem nav ne vārda. Ruzvelts pieminēts tikai vienreiz un tad arī tikai kā amerikāņu delegācijas vadītājs Teherānā. No visiem kara vadoņiem, kas nav krievi, ar labvēlīgiem komentāriem pieminēts vienīgi maršals Tito. Pielikumā aprakstīts padomju iebrukums Mandžurijā un Korejā. Padomju Savienība uzvarējusi spēcīgo Japānu. Ka arī amerikāņi būtu piedalījušies Klusā okeana karā, tas nav pieminēts.

Skola Padomju Savienībā ir no baznīcas šķirta. Pastāv arī noteikums, ka baznīcas drīkst izmantot tikai lūgšanai, bet ne reliģiskām mācībām. Kad 1943. gadā komūnistu partija deklarēja izlīgumu ar baznīcu, tad paziņoja, ka vecākiem atļauts rīkot ticības mācības saviem bērniem mājās. Atļauts arī apvienoties grupās un kopīgi salīgt garīdznieku vai citu personu, kas bērniem māca ticības mācību, „kam pieprasāma īpaša katrreizēja atļauja." Tādu atļauju varētu izsniegt padomju baznīcu lietu pārvalde vai šīs iestādes vietējais pārstāvis. Daudz tādu pieprasījumu arī esot iesniegti, bet visi atdoti atpakaļ ar vienādu atzīmi „Telpu trūkuma dēļ nav atļaujami nekādi sarīkojumi, kas nav tieši svarīgi valsts drošībai tagad vai tuvākā nākotnē."

Francija domā kļūt Eiropas meistars basketbolā

ROBERTS BUSNELS — FRANČU POPULĀRĀKAIS BASKETBOLISTS

Franči jau sen ir ļoti spēcīgi basketbolisti, taču nekad tie vēl nav bijuši Eiropas meistara godā. Šķiet, ka pašreiz viņi šo titulu kāro visvairāk. Aprīļa beigās Francijas valsts vienība tāpēc ar vislielākām cerībām dosies uz Prāgu, kur šogad risināsies Eiropas meistarības izcīņa. Franču sporta prese jau tagad pareģo savas vienības uzvaru. Svarīgi, ka gluži tāpat domā arī mums labi pazīstamais amerikānu lietuvietis Ruzgis, kas ir Francijas valsts vienības treneris. Viņš šajā darbā ļoti iemīļots un panākumus, kādus pašreiz gūst franču basketbolisti, pieraksta Ruzga nopelniem.

Lielākais notikums bija p. g. 14. decembrī: Francijas izlase Parizē pieveica pašreizējo Eiropas meistarvienību Čechoslovakiju 37—30. Nākamais triumfs sekoja janvārī Nicā, kad plašā starpt. turnīrā piedalījās 8 Eiropas valstu meistarvienības. Uzvarēja Francijas meistars „Sainte-Marie la Guillotiere de Lyon," finālā pieveicot Itālijas meistarpiecnieku „Virtus de Bologne" 32—11. Trešā vietā ierindojās čechu meistars — Prāgas „Sparta."

Kas mums kādreiz bija Rūdolfs Jurciņš un tagad,teiksim, ir Jānis Zebeliņš, tas frančiem šodien skaitās Roberts Busnels — lielisks uzbrucējs, Francijas meistara un arī reprezentējošās vienības svarīgākais balsts. Busnelam pašreiz 33 gadu. Viņš ir 1,82 m garš un sver 86 kg. Pamatīgs virs. Busnels parasti ir galvenais punktu guvējs. Kad priekš dažām dienām Lionas basketbolisti uzvarēja Šveices viesus — Ženevas vienību 48—23, viņš viens pats atkal ieguva 24 punktus! Busnels pārspējis pat Rolandu Etienu, kas dažkārt dēvēts par Francijas visu laikū labāko basketbolistu. Etiena atmiņas pašreiz iespiež Parizes žurnāls „Miroir Sprint." Tur redzami vairāki attēli arī no franču basketbolistu agrākajām sacensībām ar latviešiem. Etiens nosaukts par „leģendāro bumbas meistaru."

Franči pašreiz pošas valstu sacīkstēm ar Beļģiju, Šveici, Italiju, Bulgāriju, Holandi un Luksemburgu. Pēc tam sekos ceļojums uz Eiropas meistarsacīkstēm Prāgā. A. Šm.

J. Martiņsons startē Parīzē

Latviešu profesionālais cīkstonis Jānis Martiņsons, kuru franču prese vērtē par vienu no spēcīgākajiem brīvās cīņas speciālistiem Eiropā, ļoti sekmīgi piedalās sacīkstēs Parīzē. Diemžēl, viņš nestartē vis kā latvietis, bet gan — dānis Ivars Martiņsons!

SPORTA NOTIKUMI DZIMTENĒ

Madonas radiofons ziņo, ka 26. janvārī visā Padomju Savienībā sācies arodbiedrību rīkotais komjaunie šu kross slēpošanā, kas veltīts PSRS augstākās padomes vēlēšanām. Esot goda pienākums, lai dalībnieku būtu vairāk nekā pērn. 28. janv. Rīgā sākusās arī republikas meistarsacīkstes basketbolā. Z. B.

Sportisti ziedo kara invalidiem

Vircburgas centrālās latviešu nometnes sportisti pieveica vietējo vācu sporta biedrību galda tenisā 6:3. Uzvarētāju vienībā spēlēja V. Maike, Miezītis, Dolacis, Serkovs un Neiberga. Sacīkstes organizēja latviešu sporta darbinieks Remkins. Sportisti pret labprātīgiem ziedojumiem iegūtos līdzekļus dāvāja nometnes kara invalidiem. — Vircburgas UNRRAs vienības direktors Hermans pag. rudenī dāvāja balvu Vircburgas latviešu nometņu labākai basketbola vienībai. Visu trīs nometņu basketbolisti sacenšas katru mēnesi. Balvu izcīnīs vienība, kas būs sekmīgākā 5 sacīkstēs. Sacensības pašreiz turpinās un beigsies martā. Ziemeļu nometnes vienībā basketbolu spēlē arī mūsu pašreiz labākais tenisists E. Ābelītis. G. Grieze

Soms Parkinens — studentu pasaules meistars

Pirmajās pēckara studentu pasaules meistarsacīkstēs ziemas sportā Davosā ātrslidošanas sacensībās uzvarēja somu vecmeistars Parkinens. Viņa labākie rezultāti bija 500 m (46,1 sek.) un 5000 m (8:43,8 min.) slidojumos. Tālākajās vietās ierindojās ungāri Fajors un Ekfijs. Ledushokejā meistarnosaukumu ieguva Čechoslovakijas vienība, kas finālā pieveica šveiciešus 5—4. Daiļslidošanā vīriešiem uzvarēja Radjs (Austrija).

Latviete Z. Bērziņa 26. janv. Augsburgā kluva trīskārtēja Švābijas meistare galda tenisā. Viņa ieguva 1. v. vienspēlē sievietēm un kopā ar saviem vācu partneriem uzvarēja arī jauktā un sieviešu divspēlē.

Dienvidvācijas futbola meistarsacīkstēs pēdējā sacensību dienā „Schwaben Augsburg" ar J. Bebri vārtos uzvarēja „FC. 05 Schweinfurt" 4—0. Slavenais uzbrucējs E. Lēners švābu krāsas šoreiz aizstāvēja 500. reizi. Viņa uzticība savai biedrībai ir teicāms paraugs.

Sensācija Vācijas boksa sportā bija 25. janv. Hamburgā: vācu vidējā svara meistars G. Ēders, kas 25 reizes sekmīgi aizstāvējis Eiropas un Vācijas meistartitulu, šoreiz jau 1. gājienā zaudēja cīņu ar knock-out hamburgietim D. Hukam. Pēdējais kluva Vācijas meistars.

Starptautiskā olimpiskā komiteja paziņojusi, ka 1948. g. olimpiskās spēles notiks bez Japānas un Vācijas sportistu piedalīšanās.

Austrija 1948. g. olimpiskās spēlēs St. Moricā un Londonā cer piedalīties ar 150 sportistiem. Priekšdarbu veikšanai visās sacīkstēs no ieejas kartēm iekasē noteiktas nodevas.

Argentīnas futbola vienība „Osan Lorenzeo de Almagro," kas nesen uzvarēja kādu spāņu sastādīto izlasi 6—1, par 1 viesu spēli Parizē pieprasījusi 1 miljonu franku (8000 dolaru). Parizieši piesolījuši 5000 dolaru — augstāko summu, kas jebkad maksāta kādai ārzemju futbola vienībai Francijā.

Šoziem paiet 50 gadu, kopš Vācijā sāka spēlēt ledushokeju. Pirmās oficiālās sacīkstes notika 1897. g. 28. janv. un 4. febr. Berlīnē.

Gundars Hegs, no amatieru saimes izslēgtais zviedru pasaules rekordists skriešanā, Stokholmā atvēris sporta piederumu veikalu.

Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā 1950. g. vēlas rīkot Šveice.

PSRS meistarsacīkstēs šachā sievietēm ceturto reizi uzvarēja E. Bikova (Maskava). No 16 partijām viņa zaudēja tikai vienu. Bikova tagad, pēc V. Menčikas nāves, ir pirmā kandidāte pasaules meistares titulam.

Es nespēju ticēt

BIJUŠA KARAVĪRA VĒSTULE NO AMERIKAS

„The Stars and Stripes" 20. janvāra numurā publicē no Savienotām Valstīm saņemtu vēstuli, kurā teikts:

„Esmu viens no tiem bijušajiem karaviriem, kas atradās Vācijā tovrej, kad Remagenas tilts vēl šķērsoja Reinu. Tiesa, neesmu tur vairs bijis kopš pusotra gada, bet es atgriezos mājās ar sešām kaujas nozīmēm, un neviens nevarēs apgalvot, ka es būtu aizmirsis Vāciju — tādu, kāda tā bija toreiz, pirms mūsu uzvaras dienas.

Tas, ko tagad lasu avīzēs par maniem tautiešiem Vācijā, mani samulsina. Patiesi nespēju ticēt, ka tūkstošiem amerikāņu grib precēt vāciet es. Nespēju ticēt, ka joprojām turpinās nožēlojamā izturēšanās pret DP.

Priekš diviem gadiem es piedalījos kādas koncentrācijas nometnes atbrīvošanā Vācijā. Vēl tagad, iedomājot vien, ko tur redzēju, pavadu bezmiega naktis. Redzēju tūkstošiem ieslodzītu cilvēku nīkstam visbaigākajos apstākļos, mirstot badā un netīrumos, brutālas apiešanās novārdznātus. Redzēju tādas šausmas, ka grūti par tām runāt, — krāsnis, gāzes kambarus un āķus, kur bija karājušies DP, kamēr tos sita un nomocija līdz nāvei. Un es arī sastapu dažas vācu ģimenes, kas dzīvoja šo nometņu tuvumā, ļaudis, kas gadu no gada bija dzirdējuši šo upuru vaimanas, ļaudis, kam netrūka nekaunības nākt pie mums un lūgt ēdienu, ļaudis ar mūžīgo sardonisko smīnu — „mēs nebijām nāciji." Varat ticēt, ka toreiz mani biedri pret šiem ļaudīm bija stingri un vēsi. Mēs nedraudzējamies, mēs neiemīlējamies vācu meitenēs.

Minētajā koncentrācijas nometnē satiku apm. 18 gadu vecu jaunekli, kura dzimtā pilsēta bija Parīze. Kādu nakti, vācu okupācijas laikā, viņš atgriezās mājās īsi pirms nosacītās policijas stundas. Kad viņš gandrīz jau bija sasniedzis mājas, pulkstenis sita divpadsmit, un divi vācu karaviri ,viņu aizturēja par uzturēšanos uz ielas pēc likumīgā laika. Toreiz zēnam bija 16 gadu. Neatvadījies no ģimenes, viņš pavadīja divus gadus koncentrācijas nometnē. Atbrīvots, viņš līdzināj ās ģinderim un izskatījās 50 gadu vecs. Pa šo laiku viņa ģimene bija pazudusi bez vēsts, viņam nebija ne māju, ne radu. Tā viņš kluva par DP. Un tādu kā viņš bija tūkstošiem citu. Inteliģenti cilvēki, skolotāji, brīvdomātāji, mākslinieki, lielī uzņēmēji, cienījamu ģimeņu locekļi, priekškara Eiropas sabiedrības virsotnes.

Nespēju ticēt, ka šie nelaimīgie DP joprojām ir DP. Nespēju ticēt, ka vairums vāciešu tagad ir „pieņemami." Atteicos ticēt, ka tie amerikāņi, kas vēlas vācietes vest uz Savienotām Valstīm, varētu būt pieauguši un apzinīgi cilvēki. Nespēju ticēt, ka šie amerikāņi aizmirsuši visu to, ko mani biedri un es pieredzējām Vācijā kara laikā.

Kas notiek ar jums, biedri?"

Viesības Teherānā

AUGUSTĀ UN JANVĀRĪ

Mazās sadzīves ainas dažkārt spilgtāki parāda maiņas un pārmaiņas lielajā politikā nekā ievadraksti un ministru runas. „Daily Mail" ar šādām sīkām ainām parāda, kā norisinājusies Ilga un sīva diplomātiska sacensība starp ASV vēstnieku Teherānā Mr. Džonu Alenu un krievu vēstnieku Irānā Ivanu Sadžikovu.

Pirms pusgada visi diplomāti Teherānā domājuši, ka padomju pieķritēji jau tik stingri iesēdušies sedlos, ka nav vairs kustināmi. Aktivā kreisā spārna prese katru dienu uzbruka „kapitālistiskajam fašismam," iespieda karikatūras, kas attēloja, kā krusttēvs Sams izsūc Irānas naftu un pludina to savās kabatās, un pieprasīja, lai likvidē valsts policiju, ko komandē amerikānis Normens Švarckopfs. Daudzas politiski nozīmīgas personas toreiz jau vairījās satikties ar amerikāņiem un angliem. Diplomāti uzskatīja par „notikušu faktu to, ka valsts politiku noteic Sadžikovs." Premjērs Sultaneehs pat noteica, ka iraniešiem nav atļauts apmeklēt amerikāņu un angļu vēstniecības citādi, kā tikai svarīgu darīšanu kārtošanai. Kādās viesībās, ko pagājušā gada augustā rīkoja amerikāņu vēstniecībā, vēstnieks Alens noskatījās uz pusduci tukšu krēslu, kas bija domāti iraniešiem, kuŗi nesekoja ielūgumam, un čukstēja: „Tā ir sīva cīņa. Šķiet, ka esam zaudējuši. Bet kapitulējuši vēl neesam."

Tagad jaunā gada svinībās kāds atgādinājis Alenam, ko viņš toreiz teicis. Vēstnieks pasmaidījis un atteicis: „Es toreiz maldījos. Visa aina mainījusies." Jaungada viesībās, kurās Alens to teicis, nerīkoja vēstniecība, bet tās par godu 50 prominentiem amerikāņiem rīkoja Irānas valsts bankas vadība.

Pa šo laiku notikušas arī citas no starptautiskā viedokļa sīkas, bet tomēr zīmīgas lietas. Švarckopfs, kas amerikāņu armijā paaugstināts no pulkveža par brigādes ģenerāli, parakstījis jaunu līgumu par Irānas policijas apmācīšanu. Misters Alens parakstījis līgumu par jaunas ļoti greznas mājas īrēšanu vēstniecības vajadzībām. Tā ir ēka, kur kādreiz atradās Vācijas vēstniecība. Bez tam Alens pavēstījis, ka plāno jaunas ēkas celšanu savai vēstniecībai. Divas reizes nedēļā Alens spēlē tenisu un šachu un divreiz nedēļā viņš apspriežas ar Sultanechu. Bet diplomātu aprindās spriež, ka Sadžikovs gaidot atsaukšanu uz Maskavu.

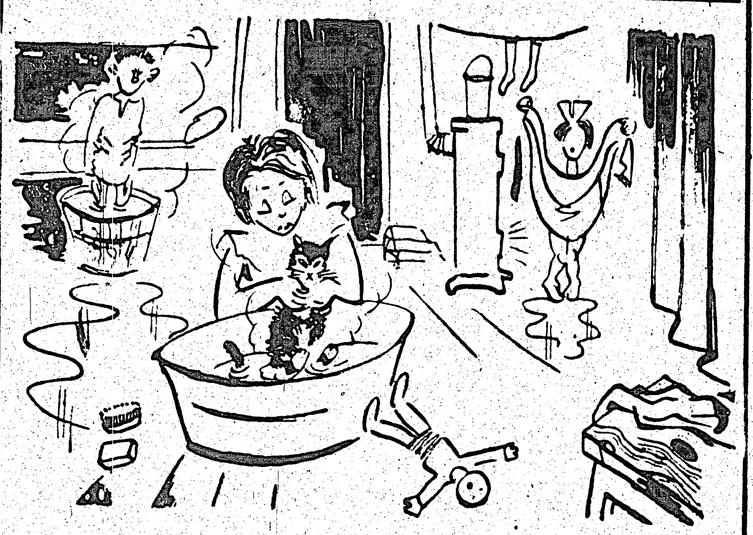

Sestdienas vakars

H. Sīla zīmējums.

Grāfa Čano dienas grāmata

FAŠISTISKĀS ITALIJAS ĀRLIETU MINISTRA, MUSOLINI ZNOTA GRĀFA GALEOSO ČANO DIENAS GRĀMATAS PIEZĪMES PAR KARU, DIPLOMĀTIJU UN STARPTAUTISKIEM NOTIKUMIEM NO 1939. G.

5. JANVĀRA LĪDZ ČANO NĀVEI 1943. G. 23. DECEMBRĪ.

(9. turpinājums)

1940. g. 1. septembrī — Saruna ar duči. Viņš deklarē, ka priecājas par to, ka karš ilgs vēl visu mēnesi un varbūt pat visu ziemu, jo tas laus Itālijai nest lielākus upurus un tā nodrošinās tai lielākas tiesības pēc kara.

1940. g. 7. septembrī — Ministru padome. Sanāksmē duče atkal iekustināja jautājumu par mūsu uzbrukumu Ēģiptei. Graciani pieprasīja, lai to atliek par vienu mēnesi. Arī Badolo bija par atlikšanu. Duče izjauca šos priekšlikumus ar savu veto. Viņš paziņoja, ka personīgi uzņemas atbildību par lēmumu. Ja Graciani pirmdien neuzbruks, viņu atstādinās no amata. Par tālāku nākotni runājot, viņš pateica, ka tagad ir pārliecināts, ka starp 1945. und 1950. gadu sāksies karš starp ass valstīm un Krieviju. Līdz tam laikam viņš grib, lai būtu gatavs bruņošanās plāns 100 divīzijām.

1940. g. 8. septembrī — Graciani atbildējis, ka paklausīs. Uzbrukums sāksies rīt. Daudzi militārie speciālisti šaubās.

1940. g. 9. septembrī — Uzbrukums Ēģiptei no jauna atlikts. Graciani gatavojas sākt iivpadsmitā. Nekad vēl kāda militāra akcija nav uzsākta tik lielā mērā pret komandieŗu gribu.

1940. g. 11. septembrī — Uzbrukumam Ēģiptei jāsākas rīt. Pat ģenerālis Karboni, kas nekad nav bijis nepamatoti optimistisks, saka, ka mēs viegli varētu aizvirzīties līdz pat Marsa-Matruchai un ka būtu iespējams sasniegt Aleksandriju.

Turpinājas vācu gaisa uzbrukumi Londonai. Mums nav noteiktu ziņu par rezultātiem. Tas šķiet neticami, bet mums nav neviena vienīga informātora Anglijā. Vāciešiem ir daudzi. Pašā Londonā ir kāds vācu aģents, kas raidot radio ziņas pat divdesmit reizes dienā. Vismaz to tā apgalvo admirālis Kanariss (vācu pretizlūkošanas daļas vaditājs — Red.)

1940. g. 14. septembrī — Sācies uzbrukums Ēģiptei. Pašlaik angļi atkāpjas bez cīņas. Duče uzskata ierašanos pie Marsa-Matruchas par lielu uzvaru.

1940. g. 17. septembrī — Šķiet, ka lietas Ēģiptē rit arvien labāk. Angļi atkāpjas neparedzēti ātri. Musolini staro. Viņš uzņēmies visu atbildību par uzbrukumu un priecājas, ka viņam bijusi taisnība.

1940. g. 19. septembrī — Ribentropa ierašanās. Viņš labā omā un priecīgs par sagaidīšanu, ko tam rīko „aplausu eskadrons", ko policijas komisārs mobilizējis patiešām sekmīgi. Automobilī Ribentrops tūlīt sāk runāt par pārsteigumu, kas viņam somā: militāro aliansi ar Japānu, ko tuvākās dienās parakstīs Berlīnē. Par Angliju Ribentrops izsakās, ka laiks bijis ļoti slikts un kamākoni kavējuši vāciešus daudz vairāk nekā angļu lidmašīnas. Par spīti tam invāzija notiks tiklīdz būs pāris saulainu dienu. Viss sagatavots un invāzija iespējama. Angļu aizsardzības spēku nav. Pietiks ar vienu vācu divīziju, lai visa Anglija padotos.

1940. g. 22. septembrī — Noslēguma apspriede ar Ribentropu. Ribentrops piemin iespēju, ka asv valstis varētu pārtraukt diplomātiskās attiecības ar ASV. Musolini gribētu tam piekrist. Es nē, esmu pārliecināts, ka mums par katru cenu jāvairās no konflikta ar Ameriku, un tāpēc, ka, pēc manām domām, mēs ar šādu rīcību izdaritu pakalpojumu Ruzveltam, kam būtu izdevīgi stāties vēlētāju priekšā kā cietējam, kam uzbrukuši. Katrā gadījumā lēmums nav steidzams.

1940. g. 26. septembrī — Esmu ceļā uz Berlīni. Pēc Hitlera pavēles vilcienu aptur Minchenē. Angļu aviācijas uzbrukumi padara starpjoslu bīstamu un firers negrib paklaut mani riskam palikt vairāk stundas klajā laukā. Turpināšu ceļu lidmašīnā.

1940. g. 27. septembrī — Pakts parakstīts. Parakstīšana notika apmēram tai pašā stilā kā parakstījām dzelzs paktu. Bet noskaņojums vēsāks. Pat pūlis uz ielas, kas visvairāk sastādīts no skolniekiem un samērā neliels, gavilē regulāri, bet bez pārliecības. Japāna ir tālu. Tās palīdzība apšaubāma. Skaidra tikai viena lieta — ka karš būs ilgs. Vāciešiem tas nepatīk. Tie bija ticējuši, ka vasaras beigās būs beigas arī karam. Kara ziema ir barga.

1940. g. 28. septembrī — Man bija divas sarunas ar Hitleru. Viena formāla pēc parakstīšanas, otra nākošā dienā. Viņš nerunāja par pašreizējo stāvokli. Viņš vairāk runāja par spāņu intervenciju, kuru nevēlas, jo tā izmaksātu vairāk nekā būtu vērta. Viņš ierosināja satikties ar duči pie Brennera un es tūlīt piekritu. Nav vairs invāzijas Anglijā. Nav vairs zibenīgas Anglijas sapostīšanas. No Hitlera runas tagad jaušamas bažas par ilgu karu. Viņš grib saglabāt savu bruņoto spēku. Viņš runā ar parastō apņēmību, mazāk uzpūtīgi, bet tikpat pārliecināti kā vienmēr.

(Turpinājums sekos)

Sludinājumi

Mūsu trimdas līdzgaitnieks—tautietis

KĀRLIS PĪLUPS,

dzim. 1877. g. 13. aprīlī Vecaucē,

miris 1947. g. 19. janv., Laufā.

Apbedīts Laufas / Pegnicas kapsētā 1947. g. 22. janvārī.

Laufas latviešu nometne.

Vieglas smiltis svešā zemē.

Mans uzticīgais laulāts draugs, gādīgais tēvs

KĀRLIS PĪLUPS,

dzim. 1877. g. 13. IV. Vecauces pag. „Avīkos,"

aizgājis mūžībā, dēlu nesagaidījis, 1947. g. 19. I.

Apbedīts Laufas / Pegnicas kapos 1947. g. 22. I.

Aizgājušo mīļā piemiņā paturēs noskumusī **dzīves biedrene**

Kaut svešas smiltis mīļesas sedz,
Gars tuvi, tālī mīļos redz.

Mirdzu Pūsi no Rīgas, kas 44. g. strādāja Kolbergas rezerves lazaretē, meklē **Uldis Ābolinš:** Würzburg, Central DP Camp 3—59a, (13a). 40

Kārlis Dūmiņš no Vietalvas meklē piederīgos un radus: Haag (Obb.), Bahnhofstr. 147. (13b). 41

Par 15. div. artileristu **Gunāru Jāni Freimani,** dz. 1926. g. 29. XI. Rīgā, 45. I. bija pie Dancigas kapt. Ozoliņa bat., ziņas lūdz māte **Edīte Freimane:** Lübeck, Latvian Camp, Hochstr. Bar. A. (24). 42

Banku darb. **Vanju Arenti,** dz. Rīgā, meklē māsa **Līlija Veisinkops:** Ingolstadt, Auf der Schanz 5. (13b). 43

Par plkv. Rucela lid. vien. bij. kar. **Herbertu Vārpiņu,** dz. 1922. 8. IV., pēd. ziņas no Königsbergas 45. I., ziņas l. brālis **Edgars Vārpiņš:** Hacksta, Vreten, Sundbyberg — Stockholm, Sverige. 44

Par **Tālivaldi Dzirnekli** no Rīgas, dz. 2. XI. 1921., bijis 44./45. g. Stuthofas konc. nom., ziņas lūdz māsa **M. Ozola:** (13b) Fischbach b. Nürnberg, DP Centre. 39

Par bij. kar. **Vidvudu Garjāni** (44. g. IV. otrā pusē bijis Neibrandenburgas apkārtnē) lūdz ziņot vecākiem: **M. Garjānim,** (14) Nürtingen, Württ., Friedrich Str. 34. 38

Jaunmiešu kapr. **Pudņikovu** un dižk. **Ziediņu** no Rīgas meklē bij. leģ. **Laimona Grosberga** māte Marija Grosberga: Weiden (Obpf), Frauenrichterstr. 22. (13a). 35

Alfrēdu Celmu (juristu) no Jelgavas meklē brālis Oskars. Rakstīt „Latvju Ziņām," Stockholm — Sverige, Garvargatan 11 — 1 tr 32

Rūdolfs Liepiņš no Rīgas, dz. 1922. g. 13. V, meklē radus, draugus un paziņas. Rakstīt Memmingen, DP Camp, Fliegerhorst. Bl. 8—7 (13b). 33

Virskonduktors **Jāzeps Mikulāns** no Zemgales st. meklē radus un paziņas: Diepholz, Bahnhof-str. 36, Prow. Hannover. (23). 28

„LATVIJAS" ABONEMENTS

maksā 4.— RM mēnesī. Sludinājumu maksa: 2.— RM par sludinājuma rindu; piederīgo meklēšanas sludinājumi līdz 4 rindām 4.— RM, garāki par 4 rindām pēc parastā tarifa.

Abonementa pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai", (13b), Günzburg/D., Bürgermeister-Laudmann-Platz 7.